

Titel: BREV TIL: Paul Diderichsen FRA: Louis Hjelmslev (1949-01-06)

Citation: "BREV TIL: Paul Diderichsen FRA: Louis Hjelmslev (1949-01-06)", i *Louis Hjelmslev og hans kreds*, s. 1. Onlineudgave fra Louis Hjelmslev og hans kreds: https://tekster.kb.dk/catalog/lh-texts-kapsel_022-shoot-workidacc-1992_0005_022_Diderichsen_0110/facsimile.pdf (tilgået 03. maj 2024)

Anvendt udgave: Louis Hjelmslev og hans kreds

Ophavsret: Materialet kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge det til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

D 7
6/49

Dr. Paul Eiderichsen har igennem en meget flittig videnskabelig virksomhed søgt at udnytte nutidens sprogteoretiske debat i den danske grammatiks tjeneste.

I de første aar var det især den ældre danske grammatik der interesserede ham. Han skrev herom en række afhandlinger, kulminerende i hans disputats 'Sætningsbygningen i Skanske Lov, frestillet som grundlag for en rational dansk syntaks' (1941). Som undertitlen viser, er det her de principielle synspunkter, der interesserer forfatteren i denne bog. Den er delt i et alment og et specielt afsnit, hvoraf det førstnævnte er det fyldigste. Jeg skal tillade mig her at citere nogle af mine udtalelser i min opposition ved det mundtlige forsvar:

"Bogens emne er baade specielt og alment; behandlingen rammer centralt i begge henseender, og er i sjælden grad frugtbar i begge henseender. Saavel problemstilling som problemløsning bærer vidne om en betydelig overlegenhed: en dyb og bred orientering baade i speciel og i almen henseende; i speciel henseende er forfatteren orienteret til bunde ikke blot i dansk grammatik, men ogsaa i almindelighed i germansk og i indoeuropæisk; og i almen henseende har han gravet dybt ned til de filosofiske og erkendelsesteoretiske

forudsætninger. Bogen er ikke et begynderarbejde, men dens forfatter fremtræder som en fuldt moden forfatter. I mange henseender er bogen et vægtigt indlæg i den aktuelle debat om et af den teoretiske sprogvidenskabets vigtigste og allervanskeligste problemer. Den vil få konsekvenser helt ud til den praktiske grammatik og i pedagogikken, og kaster lys til mange sider ved sin klarhed."

Hvad jeg spaaede med disse sidste ord (som i referaterne ikke undgik dagspressens opmærksomhed), gik i opfyldelse næsten til overflod, efter at dr. Diderichsen i det følgende aar har kastet sig med iver over moderne dansk grammatik, senest med sit værk 'Elementer dansk grammatik' (1946, i virkeligheden 1947) om hvilket man i forstærket grad kan udtale det samme, som ovenfor et udtalt om hans disputats. Fra grundlag af mangeårige og indgaaende studier har dr. Diderichsen her fremlagt et foreløbigt resultat af sin anvendelse af den moderne sprogteori paa modersmaalets sproglære, og har herved bevirket en fundamental fornyelse af denne.

Dr. Diderichsen er en af de betydeligste personligheder inden for kredsen af yngre danske lingvister. Som mangeårig formand for Selskab for nordisk filologi, som virksom medlem af Lingvistikredsen i København og gennem sin frugtbare pedagogiske virksomhed som universitetsadjunkt deltager han aktivt i det sprogteoretiske arbejde. Hans indsats inden for dansk gram-

matik er enlykkelig forening af teori og praksis. Modermaalets grammatik, der både nationalt, folkeligt og pædagogisk er et af vore fornæstede arbejdsfelter som kulturnation, bringes af dr. Diderichsen ind under den teoretiske sprogvidenskabes moderne synspunkter; hans indsats er derfor både videnskabelig og praktisk, og er et smukt eksempel paa den rene videnskabs betydning for folkets liv.

Københavns universitet, den 6 januar 1949.